

Allergier och överkänslighet - nytt område föreslås i riktlinjer för vuxentandvården

Ingen vägledning/riktlinjer finns i dag för hur tandläkare ska behandla patienter känsliga för dentala material. Endast ett fåtal tandläkare är vana att behandla folk som är allergiska eller överkänsliga mot tandfyllningar och de hjälper många. När nu riktlinjerna för vuxentandvården ses över är det angeläget att utöka dessa med ett område som handlar om allergier och överkänslighet, skriver Tandvårdsskadeförbundet.

I dag står flertalet tandläkare handfallna inför patienter som är överkänsliga mot dentala material. Tydliga riktlinjer behövs då det alltid kommer att finnas personer som blir sjuka av främmande material som stoppas in i tänderna, antingen det handlar om amalgam, titan, guld eller kompositer.

Till Tandvårdsskadeförbundet (Tf) ringer många som inte får adekvat hjälp i tandvården. Ofta handlar det om symtom som vården inte hittar någon orsak till. Personerna själva kopplar insjuknandet till tandläkarbehandling, insättning av titanimplantat eller något annat. Tf kan vägleda och hjälpa till att hitta tandläkare som förstår och har kännedom om dessa problem.

Sjukdomar som kroniskt trötthetsyndrom, värk i muskler och leder, hudutslag, psykiska problem och mycket annat kan orsakas av kroppens reaktioner mot ett eller flera dentala material. Ibland syns också lokala reaktioner i munhålan intill fyllningen. Riskabelt är att ha flera olika metaller i kroppen då det bildas galvaniska strömmar med frisättande av metalljoner.

Många exempel finns på folk som tillfrisknat då de tagit bort tandfyllningar de är känsliga mot. Meta Kjellgren är ett sådant exempel. Efter att ha fått en titankrona insjuknade hon i högt blodtryck, hjärtbesvär, extrem trötthet och mycket mer. Hennes ordinarie tandläkare ansåg att titan inte kunde ge upphov till sjukdom och tog därför inte bort kronan. Efter kontakt med Tf fick hon slutligen kronan borttagen och tillfrisknade. Samtliga besvär försvann inom några dagar.

Bestående skador kan uppstå om patienten fortsätter att ha ett material han eller hon är känslig för i kroppen. Därför är det angeläget att upptäcka orsaken till besvären och så fort som möjligt avlägsna materialet.

Riktlinjer inom vuxentandvården behövs för att garantera att personer med känslighet mot dentala material får korrekt behandling. Tandläkaren ska inte bara lyssna på sin patient utan behöver också veta hur vården går vidare för att antingen byta ut den misstänkta fyllningen eller kontrollera eventuella allergier eller andra överkänslighetsreaktioner för att identifiera orsaken till symtomen.

Tandläkaren måste också få anvisningar om vilka skydd som behövs i form av kofferdam, bra utsug och hur fyllningen eller implantatet ska tas bort för att inte skada känsliga individer. Om materialet vid bortborrning slungas in i slemhinnan eller hamnar i lungorna i form av aerosolpartiklar eller ånga riskerar patienten fortsatta besvär.

Tf uppmanar Socialstyrelsen att utarbeta riktlinjer för att upptäcka känslighet mot dentala material och beskriva hur ett säkert borttagande av sådana redan insatta material ska göras. Det handlar om enskilda personers lidande, men också om folkhälsa och onödiga kostnader i sjukvården.

[Se mer Tf:s hemsida](#)

För mer information kontakta

Ann-Marie Lidmark (förbundsordförande) tel 0707427957